

V L A D I M I R
T A B A Š E V I Č

T I H O

T E Č E

M I S I

S I P I

 Laguna

Copyright © 2015, Vladimir Tabašević
Copyright © ovog izdanja 2017, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Ovaj roman posvećujem Deniju

1.

Letovao je ovaj put bez zezanja, otišao je samo da pliva i da se hrani ribom, da jede smokve i da se hrani smokvama i hlebom, pa onda naveče ribom, i tako, da vodi zdrav život, da ne razmišlja previše o seksu, što je bilo najbitnije, da se sunča i, ako bog da, uspava na dušek, da se počasti šampitom, da se ne trudi ali da ipak očekuje da će se živ, zdrav i naplivan vratiti sa mora, da će se na plaži, razume se, pominjati njegov kraul danima nakon što produži, na povratku kući, u rodnu grudu, koja i nije njegova rodna gruda, nego rodna gruda njegovog đeda kog i ne poznaje, ali koja mora da se ima, jer tako nalažu mrtvi, i tako on, posle plaže, nije hteo da se tušira jer je voleo da ga grebucka so ispod majice, voleo je da tumači samog sebe dok jede smokve, voleo je da se zapuši na terasi i da mu se oko glave stvara dimna masa u kojoj gleda neka pička da zatalasa.

Sunce je bilo iznad njega locirano uvek u ljubavi, tako je on video taj položaj, sunce je zvao Peđa, od

kuće do plaže bilo je nekih desetak minuta hoda, na tom putu prelazio je šine, Peđa ga je čuvao, motrio na njega, dok ide u duboko, i dok leži, opružen po kamenčićima, uvek on i Peđa, taj tandem koji je more činio morem, i ništa strašno ovog leta nije moglo da mu se desi, to je znao, da nije bio previše posvećen svom odmoru, svojoj potrebi da izduva, da oladi jaja, da otrese kera, sve to je hteo da uradi, sam, za desetak dana, u emotivnom ćorsokaku, i naravno da su se kočije njegovog letovanja otrgle kontroli, i naravno da je ispaštao, i naravno da nije jež bio u pitanju, iako bi ga u takvom stanju i jež dotukao, ali nije jež, nego nešto mnogo prepredenije, mnogo dublje, doduše, takođe sa dna, ali nekako iznenađujuće, kao da mu je život gurnuo šargarepu u facu i rekao mu: „eto ti sad, budi Sneško, jebo te Peđa“.

Sav musav od šampite, išao je ka plaži, papuče su bile toplije nego inače, to je, da je hteo da čita znakove, mogao da bude neki znak, ali, nažalost, totalno se lišio svih potreba za tumačenjem sveta, u njemu je učestvovalao bez ikakve potrebe da ga sazna, čak ga se njegovo postojanje nije ticalo više od toga da se o njegovom kraulu, koji je neznatno stilizovao, progovori tog leta, i to je, za njega, bilo sve od spoljnjeg sveta što je priželjkivao, da neki devojčurak kaže u sebi: „eto, pogle, ovaj plivač je dobar plivač, iako meni nepoznat, možda će jednom postati nepoznat junak, ko će ga znati“, i sa takvom formulacijom, on bi bio zadovoljan, dovoljno mu je bilo da kroz glavu nekog devojčurka ta misao prođe kao on što svojim telom probija vodu kad skoči sa doka, i da sa svetom ostane u krajnje prijateljskim

odnosima, da se ne zamere jedno drugom, i da sve bude u bitovima, kao i uvek, jer je prečesto umeo da kaže, sve je u bitovima, bit je u bitovima i bitovi su bit.

Neposredno pored njega, na plaži, ležala je neka smežurana dramaturškinja, dobrog pigmenta, istini za volju, koja je uzimala Peđu na sebi svojstven način, kao da je učila od guštera kako da Peđa najbolje ulazi pod kožu, iako starija nego što se to na plaži pretpostavljalo, u uglovima opažanja u kojima vlada zajedničko mišljenje, jer dan na plaži, nekako svi u svojim doživljajima dele, u njemu učestvuju zajedno, iako su rasparčani na mikrosvetove, suncobranima, ležaljka-ma, imenima, prostorima u pesku u kojima dečurlija ispituje stvarnost tako da je ne stavlja u usta prečesto, nego, može se reći, sebe stavlja u tu stvarnost, i putanjama kojima neki devojčurak postane žena od svog peškira do vode, u očima nekog sredovečnog inženjera, ili profesora hemije na odmoru, koji to naglo odrastanje devojčice sebi objasni kao brigu za svog sina, kuronju, koji, takođe, mora imati svog sina, koji se mora replicirati, množiti, replicirati, i zatim, i imenovati, i svi ti putevi postoje na jednoj plaži, i mogu se opaziti, ukoliko je nekome stalo da uđe u razloge tih granica, ali, ljudima, uglavnom, najviše odgovara da svoje oko samo ubace u tuđe prostore, jer prostori i međe i postoje da bi se u njih ubacivalo oko, i da bi se, onda, dovlačilo sebi, nazad, sa nekim ulovom, jer loviti ima smisla jedino ukoliko se ulovljeno, pre nego što ga pojedemo, posmatra u svojoj smrti, u svojoj ulovljenosti, u svojoj nepomičnosti, kada nam postaje jasno da je ono tu zbog nas, nama na usluzi, i sve ovo,

čitava ova dinamika podele, granica i lova, bila je jasna Deniju, koji je čekao samo da ustane, da se uputi ka doku, računajući na to da i on, kao i svako drugi u tom prostoru plaže, svojim telom i pokretima upada u tu zajedničku optiku, da prolazi linijama i putanjama koje će od njega napraviti ikonu, ili neku bronzanu figuru pored koje će se slikati devojčice koje budu bežale od svojih majki u samostalna letovanja i koje u tim letovanjima budu ispitivale isto ono što su ispitivale i njihove majke u svojim samostalnim letovanjima, ali Deniju je bilo jasno da je njegova sudbina negde drugde, u vodi, ili u trenutku kad svojim dlanovima probija površinu mora, trenutak koji, on veruje, ostaje uspomena svih na plaži, njegov skok kao ishodišna tačka sećanja svih na to letovanje, na odmor, kao način da se doživljene lepote svih uvežu i memorišu jednim skoro pa profesionalnim skokom sa doka, iako nikada, i toga se čvrsto držao, nije bio na liniji profesionalizma u plivanju, ali je, zato, ipak, verovao da otkriva nove pravce, veštine koje će se, tek decenijama zatim, proučavati, i na koje će, što mu je bilo najdragocenije, ljudi koji su imali tu čast da ih vide, pomisliti svaki put kad osete da život ima smisla.

„Vi trenirate plivanje?“, pitala ga je smežurana, žena koja je bila starija nego što se mislilo, pitala ga je, naravno, u njegovoj glavi, jer svaki uspešan skok on je morao sebi da objasni onim što je pretpostavljao da drugi misle o skoku, a samim tim, i o njemu, jer između njega i njegovih skokova, nije bilo prevelike razlike, morao je da objasni onim što je pretpostavljao da je u glavi drugih ljudi na koje je taj skok uticao presudno,

i tako je i ovaj put, tek što je bio skroz pod vodom, umočen u jedan njemu blizak svet, već je uspešnost vlastitog skoka posmatrao očima dramaturškinje, olinjale intelektualke koja mora da se ložila na dobre plivače, ali koja je u njima, kako je on mislio, nažalost, videla samo utreniranost, nekakvu posvećenost, a ne i ovo duševno pregnuće koje je, on je smatrao, bilo neosporno karakteristično za njegov stil. Neosporno za njegov stil.

I, stigao je da je zamrzi naprečac, da je tako smežuranu poistoveti sa manjkom kiseonika koji je počeo da ga sprečava da bude riba, sa manjkom koji je uticao na to da zabrinutost ostatka plaže nad njegovom sudbinom traje kraće nego što je on mislio da zaslužuju, i izronio je, besan na pitanje i glupost dramaturškinje, kojoj je, mora se priznati, dao minimalne šanse pre nego što se uputio na dok sa kog će skočiti u sećanja.

Kada se vratio na svoju asuru po kojoj je bilo jasno da je reč o asuri neke istorijske veličine, „lep skok!“, zaista i zapravo mu je izrekla pohvalu, dramaturškinja, laka joj zemlja bila, i izgovorila je to, onako majčinski, i naglo povratila svoju prvobitnu reputaciju žene koja ume na pravi način da proceni kvalitetnog plivača, nekoga ko je svoj život posvetio vodi, ko svoje telo angažuje u kraulu tako da se na osnovu tog angažmana može videti kako pliva u svim drugim vodama, u materinoj, u vodama ljubavi, u vodama emocija, i sve to je mislio, tim rečima, i samo se nasmejavao, kao odgovor na njeno zapažanje, napravio se kao da mu do te njene refleksije nije preterano stalo, oćutao je, udario joj neku osvetničku ekserčinu u čelo, osvetničku jer ju

je, pre svega, smatrao odgovornom za ono što mu je prvobitno prošlo kroz glavu, dok je ronio, u vodi tuđih pogleda i oduševljenja, i u vodi mora, što mu je kroz glavu prošlo to da ona misli da je ta estetika njegovog postupka samo izraz utreniranosti, a ne izraz njegovog usuda i načina na koji se on sa tim usudom nosi, i samo je oćutao i pustio je da, polako ali sigurno, već počne da pati za njim, jer prave ljubavi uvek, kako ih je on video, i počinju pravom patnjom.

Drugi su se po toj plaži izležavali i organizovali tako da im vreme ne prolazi isuviše brzo, jer vreme na letovanjima treba da teče nekako umereno i sa stilom, kao i samo odmaranje, uostalom, drugi su se izležavali tako da su njihova tela i položaji koje su ona zauzimala bili način da vreme teče prihvatljivim tempom, da kaplje, da ne curi i ne šiklja, da taj protok bude sa merom i optimalan za odmor, a Deni je ležao kao morski pas, nekako van vremena, za njega letovanje nikada nije presudno značilo odmor, koliko nekakvu pozu pred istorijom, neki akt, flertovanje sa Peđom, dopuštanje Peđi da po njemu sipa solarno seme, Deni je svojim telom činio pleksus kroz koji je cela plaža uzimala učešće u letu, svi ljudi su kroz njegovu rasprostrtost nalazili način da učestvuju u svom odmoru, i sama dramaturškinja, stara koka koju je trebalo skuvati i prosuti sa doka, mimo svojih očekivanja, i ona je nekako referirala, svojim telom i pozom, na to da Deni čini posebno mesto na plaži, na to da se kroz njega cela plaža kreće u istorijski relevantnijem pravcu, i ta saglasnost, to što je tinjalo u glavi matore, i ono što je plamtilo u Denijevom viđenju sebe, to je sve nekako mistično

rezonovalo jedno s drugim na najlepší mogući način, tako da bi samo još jedan, poslepodnevni salto, mogao adekvatno da ilustruje emotivni zaplet između Denija i dramaturškinje koja je, istini za volju, izgledala koju godinu mlađe, možda i zbog toga što je, ko će ga znati, poput Denija, svojim telom u prostoru, drugačije nego drugi, bila izložena vremenu, a ta nategnuta sličnost, bila je jedan od glavnih razloga zbog kojih je Deni stao na ludi kamen spoticanja.

Ona ne može da zna ništa o plivanju i skokovima, ta ženetina koja je došla ovde da troši svoj novac, koja usled hroničnog nedostatka jebanja u mojim skokovima vidi nešto što neko poput nje, neko ko ima novac a kome fali jebanja, ne može da vidi u mojim skokovima, koja se folira da u mojim skokovima vidi to što priča da vidi, ženetina koja mi priča da vidi to u mojim skokovima što ja mislim da se u mojim skokovima zaista vidi, samo što ona, ta drtina nedoješana, ne zna da ja znam da ona ne može da vidi u mojim skokovima ono što se ona folira da vidi u njima, a što u mojim skokovima zaista jeste, tako je neki glas išao u Deniju, u njemu, ali, i u svetu, između kojih, sebe i sveta, prečesto nije uspevao da napravi razliku, jer, valjda, prečesto je svet stavljao u usta i znao je da i njega svet stavlja u usta, da je raspolučen između onoga što on sasvim izvesno jeste, i toga što svetina o njemu priča, svim tim rečima kojima se pokušava zahvatiti fenomen Denija, ali naboranoj, kvalitetnog pigmenta, istini za volju, nije mogao oprostiti to što se folirala da u njemu vidi ono što on zna da je u njemu, o čemu, doduše, nije imao previše toga da kaže, ali taj nedostatak jezika i

reči koje bi bacio s mosta svog narcisizma, to je i bilo upravo zbog toga što je on u sebi, za razliku od svih drugih, imao to nešto, to nešto što je lukava zmijetina iz pozorišta na plaži želela da mu ukrade imenujući to „lepim skokom!“.

„Kukavica, nisam znala da si takva kukavica, sa mnom spavaš druga ti je nesanica“, pevao je Deni, da se relaksira, da opusti svoje žile, svoje tetive, čitav taj mišićno-tetivni aparat kojim je svetu objavljuvao artikulisanost svog duha, sve je to Deni opuštao sada, uz pesmu i hrenovke, dok je Peđa nestajao iza horizonta, dok se Peđi spuštao, sve se to preplitalo, i paralelno postojalo, razume se, jer je i on gledao pod suknju kad je bio mali, gledao pod suknju nekim ženama koje su zalutale na svet, koje su preživele sudar koji nije trebalo da prežive, i to je sve njega duboko zakopalo kada je reč o bušotinama na ženskom telu, to i pogledi na mamu dok se lizala sa nekim čovekom, pogledi na mamu kroz ključaonicu, kroz koju će, dugo, dugo zatim, on pogledati opet, i tamo, zamislite, tamo, s one strane, neće videti ništa osim onoga što je video već jednom, a daleko će da udara bubanj sa žurke na plaži, i on će da kaže naglas: draga mama, nadam se da se ti i taj čovek još uvek udarate kao što ovaj čika udara u bubanj, i to će biti sve što će reći, jer je morao nekog vrapca od rečenice da ispusti u etar kako ne bi poludeo, i morao je da pjeva i da posveti pjesmu sebi i svima koji su kao on, „kukavica, nisam znala da si takva kukavica, sa mnom spavaš druga ti je nesanica“, i držao je hrenovku u ruci, krenuo da je stavlja u usta, Peđe već nije bilo

da ga gleda i podržava ili ljubomoriše, što je već samo Peđina stvar, krenuo da je stavlja i da razmišlja o ovoj sa plaže koja je večeras možda baš tamo odakle bije bubanj, dakle, na plaži, koja troši svoje novce i igra, noću se pretvarajući da je još mlađa nego što to uspeva da se pretvara danju, kad je Peđa, dobri prijatelj, razotkriva u podvali, ta prepredena, iskusna mačketina koju takođe treba uloviti kroz neku ključaonicu.

Sutradan je Deni otišao nešto kasnije, dragi naš Deni, nešto je kasnije otišao na plažu, sav umoran od sinoćnje vožnje kroz pustinje libida, i na njegovom mestu ležalo je neko mršavo telo, neki klinac kog je jedino tuberkuloza mogla naneti na obalu, neko ko je došao tu da umre naočigled svih, i svima u inat, i koji je čitao neku knjižurinu, želeći da kaže svima na plaži kako je Deni neko ko lažira postojanje, kako njegovi skokovi nisu nešto na šta treba obratiti toliku pažnju, nego da postoji i nekakva mudrost sveta na koju se ovaj mali priključio i sada je isisava, istiskujući Denija iz fokusa koji mu je sudbina namenila ovog i svakog drugog leta gospodnjeg.

I Peđa je, doduše, prilično snažno sipao po malom tuberanu svoju pažnju, toliko da je Deniju, našem dragom Deniju, srce lupalo i htelo da se otme od ljubomore, ali se iskontrolisao, uzeo je limenku piva, smestio se na sam obod plaže, tako da iz prikrajka motri na sve, ali i da put koji do doka mora da prevale bude dovoljno dug da niko ne propusti njegov hod do ivice sveta i kopna odakle će se hitnuti pravo u istoriju, i legao je, smotren i kivan, čuo da ga neko doziva, napravio

se lud, uzeo gumenu bočicu kantariona, pljusnuo na dlan, udario se po plećima, promazao, zamislio da su ruke koje ga dodiruju tuđe, ostao tako neko vreme zavezan svojim rukama i željom, pretvoren u čvor, sapet, nezadovoljan, razmrsio se, uzeo pivo, naćeo ga, gucnuo, drčno Peđi okrenuo leđa i zadnjicu, obelodanilo svetu da ima pederske namere s njim, nastavio da pije, pomislio na matorku, uzbudio se, češnuo se dole, ustao, dovršio pivo stojeći, lišio se konzerve, krenuo ka doku, istrpeo oči koje su se po njemu kaćile kao udice, presekao mreže koje su ga sapinjale i vezivale da ne uradi ono što je samo od sebe htelo iz njega da navali kao povračka, došao na ivicu, pogledao ispred sebe, u more, u plivače, i rekao: „Plivajte, ne okrećite se za mnom, ja sam prazna čaša, stativa obična, metak koji je potrošen i koji nije ubio, nije ni ranio, nego onaj svadbeni, u lošem kontekstu, u nikakvom kontekstu, onaj koji se nada da će upasti u nečiju lobanju po sili gravitacije a ne po nervu ubice koji ga ciljano smešta u organe, u puls, u vene, u krv, plivajte, ja sam bled, vrana, nenaoružan i ipak samo sin čistača bazena, ne okrećite se osim po vazduh, braća smo, ali na nebu je reka u kojoj ćemo se krstiti i prdeti, a gore, iznad nas, puca to nebo u koje mi pucamo, jer tako je sa dvosmernom komunikacijom, šaljemo molitve, čistači svih bazena, ujedinite se, šaljemo molitve, jer teško je biti sin čistača bazena i kradom se u bazenu kupati, kupati se i čekati pogled koji neće značiti ništa i koji će, istovremeno, značiti sve, koji će te ugušiti, pogled gospodina P. koji ti očima kao kredom crta život, dok

ti maštaš, lep kao kiša, da si sin čistača koji neće pasti sa konja, čistača koji neće biti mrtav onda kada tvoji skokovi i kraul budu najlepše sijali, kao još neosvojeno, ali obećano, zlato, ili kada budeš spreman, napokon, da skočiš u Misisipi.“

2.

Uveče se puni gorivo, ujutru se kreće, more nas čeka, idemo, pun automobil, dete koje je na putu, ostaće, zasad, na putu, a mi, nekoliko nas u ljubavi, ići ćemo na more, svi skupa, u mustangu, teški kao tuč, tuširaćemo se na pauzama, piti kaficu, tursku, običnu, espresso, bez mleka, sa mlekom, sve to, kako se vozač, ne daj bože, ne bi uspavao, mi ćemo da se šunjamo magistralama, maksimalno da uživamo u putu, ka moru, ka pučini, neko će da roni tamo, to odavde vidimo, neko će da stane na ježa, i to vidimo, bitno je samo da smo živi i zdravi, neko će, ako nešto, pu-pu, krene po zlu, neko će da istetovira nečiji lik na ruci, i tako će da se priča nastavi, suze će da teku, jer suze teku kao reka, suze teku kao reka, moja suzana, moje najmilije.

Romano i Dina su to leto proveli skupa, na primorju tražili sreću, Deni je bio na putu, Dina se cerila, noći su ipak bile ozbiljnije, neko je nekog mogao da prevari, neko nekog da obljubi, još je bila država, a ubrzo je

sve počelo da puca, Romano je Dini poklonio nešto te večeri, uoči polaska, neki divan prsten, pred more, pred sunce, da joj se nađe, ako je neko, ne daj bože, pritisne, da može da se odbrani, da mu prosvira srce i dušu tim zlatnim kolutom ljubavi koji joj je stavio na prst da gori u ime budućnosti, u ime mira, u ime države, u ime njih i njihove sreće koja je, sve su prilike, počela i nije trebalo da se zaustavlja, a u Dini je kucao neki proleter, neko sunce mamino, dokaz da je ljubav sve što njima padne na pamet da jeste, sve što Romano i Dina odluče da ljubav treba da bude, i svako malo, Romano je stavljao ruku na njen stomak, pipao i slao ljubav, duboko unutra, gde je posejao klicu koja je trebalo da izraste u njega, kroz koju je trebalo on da se ponovi, da se svetu desi još jedan Romano i niko više, i iako to nikada nije izustio, u njemu je ipak ta nada tinjala i na telu mu se videlo da u njemu tinja baš ta nada i ta sreća, sreća što će se, bože zdravlja, desiti bar dvaput, prvi put kao Romano, koji se već zbio, i koji već jeste, a drugi put kao još jedan kuronja kog će onda on uputiti u tajne sveta i veka, u tajne sebe, jer se sin, razume se, upućuje u svoje tajne najpre, kako bi ja najlakše i najduže ostao ja. Sin, ja i tačka.

Prijatelj Ludić, hipi starog kova, sin nekakvog trbušnog hirurga, vucibatina svoje vrste, na tom letovanju se prilično okoristio o Dininu trudnoću, slavio je u ime istoka, u ime mira, u ime ljubavi, celo letovanje u kosi mu je zvrndao nekakav plastični leptir i guma za koju je umeo da laže da je zmija, opijao se, poništavao je polove i rodove, tvrdio da je Dina bezgrešno začela, da će svet od njene trudnoće postati bolje mesto,

obećavao da će sa njihovim detetom ići u provode, da će mu pokazati jetijev skalp, sve to, samo da ovo leto i ovi dani potraju zauvek, da alkohol u njemu radi svoj posao, a on u svetu svoj, da gnjavi o pločama, da pokazuje tetovažu, da priča o svojim studijama medicine, da se pohvali kako roni najduže i najlepše, iako puši već skoro deceniju, da skoči lastu kad najmanje očekuju, jednom rečju, Ludić je bio lik i delo koje je svaku priliku koristilo da pokaže koliko je neizostavan element, i kao takav, koliko je najbolji u svemu čega se dodirne, u svemu je nalazio niti sudbine i povoda koje su se pojavile tako da je bilo neophodno da ih baš on uveže, u svemu je, razume se, nalazio tragove svoje osobnosti i za tili čas bilo koji govor ili diskusiju je umeo da izokrene u slavu svoje pronicljivosti, a sve učesnike druženja i ćaskanja da primora da zaborave na predmet razgovora i da se posvete njegovom slalomu kroz asocijativne nanose koje su, naravno, verovao je tako, samo obrazovanje i sirovi talenat mogli da načine.

Svi su znali da je Ludić ta glava iz koje izleću reči koje se nakače na reči drugih i koje im onda sisaju krv i smisao dok ih potpuno sebi ne potčine, ali, bože moj, šta je tu je, Ludić je imao previše jezika u sebi da bi bio izostavljen iz tog letovanja, specijalno kad su se Romano i Dina voleli tako jako da je nešto u njima moglo i da pukne, da je nešto u njima moglo i da se okrene naopako, u kom slučaju bi im Ludićevo znanje i medicina mogli koristiti i spasiti živu glavu, i trpeli su se, svi skupa, Ludić, Romano, Dina i Aida, žena koja je imala aferu sa Ludićem još samo to leto, da bi se već sledeće godine slikala pored nekog fjorda, sa nekim

Norvežaninom, nasmejana i u manjem ljubavnom nesporazumu nego što je to bila sa Ludićem, sa kojim je govorila isti jezik ali pričala drugu priču.

Ovog leta sve je delovalo potaman, mladost, sunce, trudna Dina, koja je, istina, izbegavala sunce, i sebi time davala na značaju, i sebi tako obezbeđivala neka-kvu auricu, za koju bi se kačila i nesretna Aida, i njih dve bi, priljubljene ženstvenošću i čavrljanjem, pravile svoj svet u koji su, ipak, gubice Romana i Ludića mogle da provire kad god su htele, i da prosperu mleko i naprave svinjac, da zavijaju kao vukovi, da unerede sve, i onda bi Aida i Dina čistile sve to, verujući da im se istinsko prijateljstvo dešava baš zbog toga što su zajedno u svemu tome, i tako su postajale bliske uvek kad bi krpile mrežu razgovora koju su im njihovi mužjaci, njihove svetinje i svinjetine, kidali iz čistog mira, eto, tek da puste nekakvog rovca i da ne dozvole da mreža postane dovoljno velika i čvrsta da u nju može da se upeca makar i najsitnija riba nekakvog smisla, tek da pokažu da su jezik i govor, muška stvar, i da u svakoj reči, jedan, makar i mlitavi, penis reži.

Tako je, opijen morem i špricerom, letovanjem i sobom, Ludić Dini poklonio suvenir i naložio joj da ga čuva dok joj dete ne navrši neke godine, kad bude moglo da razume šta ljubav znači, na primer, i tako uveo budućnost u priču, i poslednju noć letovanja, on je iskoristio da propoveda o budućnosti sebe, sveta i medicine, o tome kako će rođenje deteta ispratiti on lično, kako će do tada svršiti svoje studije, kako će se usavršiti u akušerstvu, ako bog da, zbog Dine i Romana, kako će sa stilom izvući njihovo dete na svet,

tako da neće biti cile-mile, da će mu se odmah staviti i dušom i telom na raspolaganje, i kao kum, i kao doktor, i pre svega, kao čista ljubav, kao neko ko u sebi ima toliko čiste ljubavi da je samo čudo kako se još nije desilo da od nje pukne, a Romano je, naravno, uvek bio zagledan u pučinu, tamo negde gde je mislio da su on i Dina, i da je dečak ono što ih tamo, na pučini, čeka, i da je on, razume se, posadio svoju šargarepu na pravo mesto, a istovremeno Dina i Aida bi tako htele da se zapričaju, da Dina po stoti put kaže da je presrećna što će postati majka, a da je Aida podrži u toj sreći, i da Aidi srce zalandara, pa i ona da poželi da postane majka, ali Ludić ih naravno nije video kao osobe koje bi mogle smisleno da se zapričaju, koje bi uopšte trebalo da pričaju jer je on taj koji je vlasnik jezika i svih priča, i njima razgovor, kako je njihova muškadija videla stvari, i nije bio potreban, one se razumeju i bez da se zapričaju, to je, ionako, stvar ženske intuicije, tako se verovalo tog leta, ali to letovanje je ipak moglo da, njima dvema, ako ništa drugo, posluži i za to da se ispričaju kao ljudi, ali eto, Ludić je ipak imao sve prioritete ovoga sveta, hteo je da objasni svima koliko ih voli, i rođenima i još nerođenima, da jednima stavi na gubicu fleku, a da druge dočeka sa pripremljenim narativom o sebi, i da nikome na fali dlaka s glave.

Romano je naprosto zagledan negde u sutra, i tako se i ponaša, i tako i živi, uvek nekako na odlaganje i kao da tek treba da počne, a Ludić ne, on je uvek tu, prisutan, on je neko ko ima potrebu da se o njemu misli, priča i uči, i sada i zauvek, neko ko najbolje razume da postojanje ima smisla samo ako se postoji

tako da se o tebi priča i nakon što umreš, i onda misliš da ostaješ ovde, među živima, u sećanju i pričama o tebi, i Ludić je teret svog postojanja nosio tako što ga je prepuštao drugom, i sutra u koje je on bio zagledan, nekako je uvek bilo sutra u kojem će se pričati o njemu, u kojem svi treba da nose njegovo ime, i da u svemu bude tragova njegovog postojanja, i on se trudio svoj-ski da ovde, na ovome svetu, ostavi za sobom što više tragova, tragova u vidu pisama, žena koje je voleo i koje su volele njega, izlečenih pacijenata, da svako od njih u sebi nosi trag Ludićevog života i mesa, a nikako mu, međutim, nije padala na pamet misao da je možda baš to najpogrešnija strategija, da je možda najbolje na zemlji, za sobom, ne ostaviti ništa i sebe lišiti te potrebe da budeš otac svemu oko sebe, potrebe da se sveti ime tvoje, da dođe carstvo tvoje.

Zagledani u talase po poslednji put tog leta, pred povratak kući, svi su Deniju u Dininoj utrobi poslali poruku da je on dete mora i da kad plodova voda iscuri a vodenjak pukne, da će svet postati slaniji za jednog sina, da će brda kojima su išli u avanture, čekati da ih on osvaja i soli svojim svetim znojem.

3.

Bruke pucaju, i bruke su bruke zato što pucaju glasno, zato što traže da ih čovek locira, da ih zapamti, te tako i mi, ne možemo da zatajimo Denijev prvi nestašluk, prvo iskustvo kada mu je policija došla na vrata želeći da ga uhvati pravo za kičmu i da ga izruči pred lice istine, kao nekakvu krticu, da ga iskopa iz jazbine i topline doma koja je bila toplina samo zato što su se Deni, Denijeva mama i Ludić tako postavili u trenutku kad je došla policija, policija koja je htela da Denija izvadi sa tog mesta u kojem je, po njihovom mišljenju, nastajao embrion kriminala, koji je trebalo na vreme izvaditi i zgnječiti čizmom, baciti u vatru zakona, i ruku podruku, Deni i Ludić, očuh i pastorak, oluk i narezak, te subote su krenuli na informativni razgovor u pratnji dva policajca, koji su, obojica, ili jedan, svejedno, mirisali na denim.

„Pu-pu-pu, daleko bilo, moj Deni da ukrade bicikl, bože sačuvaj, pa tu me seci ako ja mogu da poverujem

u to, uostalom, ako je tako, i ako se tako ispostavi, kako su mi rekli ovi ljudi, policija, ako se ispostavi da je on, ako dokažu, propišaće majčino mleko, ja ti kažem, neće on da mi bude lopov, ja sam ga rodila, ja mogu i da ga ubijem!“, govorila je Denijeva mama, ta fizički odveć neprihvatljiva figura, koja je u novom stanu izgledala još nezgrapnije nego što je izgledala u onom Romanovom vešeraju, ili u prirodi, gde nije sapeta u četiri zida svoje ženske sudbine.

Cigarete su joj bile način da živi dosta komotnije, bog ih blagoslovio, večeras su, dok je čekala da se Ludić i sin vrate, gorele jedna za drugom, nizale se na nevidljivu nit njene ljutnje koju je, svako malo, produžavao sram pred komšilukom koji je motrio na svaki njen greh, koji ju je posmatrao i zvicao joj, komšilukom koji, umišljala je, zna sve njene tajne, svaku njenu prljavost i greh, i uvek je imala u svojoj glavi, u toj loknastoj lopti, misli o tom komšiluku koji joj sudi, koji je raspinje i zatvara u logore, i Denijev lopovluk joj nikako nije išao naruku, jer ju je brukao, više nego išta, jer je sipao so na ranu njenog samohranog majčinstva.

Šta će mi reći, kako sam ga vaspitala, da bude lopov, iver ne pada daleko od klade, u pravu je moj otac, sa onom bitangom sam našla da imam sina, moj sin, lopov, nema ni petnaest godina a krade bicikle, s kim sam ja našla da rodim dete, tako su, njene misli ukrašene trakicama srama, drhtale u njenoj glavi, protresale je iznutra, okretale naopako, kao kad ona kaže Deniju: „dobićeš batine, istrešću te iz gaća“.

„Gospodine Ludiću, vaš sin je ukrao biciklo iz dvorišta kuće porodice K., koje se nalazi svega par zgrada

od vaše“, izneo je činjenice policajac koji je verovao da je veliki deo velike pravde u načinu na koji intonira rečenice, koji je specijalno uživao u govoru o prestupu, u tome da precizno i sa stilom opisuje, pred prestupnikom, počinjeno delo, kao da je hteo da se pohvali svojim nadljudskim sposobnostima, da mu pokaže kako pod kapom nebeskom zna sve o svemu, iako je uvek na drugom mestu i u drugom vremenu u odnosu na mesto i vreme o kojima sve zna.

Policajci su se okomili da Deniju na vrat stave delo koje je on zaista i počinio, ali višak je bilo upravo ovo policijsko okomljavanje, uživanje u tome što pred sobom imaju plen, malog prestupnika, kom će sada, nakon što imaju sve dokaze, da pomeraju život i nerve sa takvim taktom, jer činjenica da je on zaista maznuo bajs, ta činjenica je policajcima davala takvu slobodu u aluzijama, u asocijacijama, osećali su se kao islednici u ime istine koja je uvek na njihovoj strani, a ovaj mali i njegov namćorasti očuh uhvaćeni su u krađi, i biće, sve su prilike, uhvaćeni i u laži, jer otkako je sveta i veka, to dvoje ide u paketu, a policajci su tu da na vreme to prepoznaju i ne dozvole, da uoče i najmanji trzaj koji bi značio laž, i tako su gledali dok su se pretvarali da ne gledaju, gledali su u Denija, u njegove pokrete, u to guta li pljuvačku, jer sada su imali savršenu priliku da ispituju svoje detektivske sposobnosti, da budu ne samo panduri, nego i vaspitači, i proroci, i detektivi, i tajna policija, i apostoli, i čuvari istine, i privilegovani interpretatori, i kustosi, i pravednici, i sveci koji stradaju, i psihijatri bolji od Ludića, sve su mogli oni, da je za njih ostalo samo malo vremena, i činjenica da su uvek

mogli da pendrekom isprave Ludića i Denija, u paketu, davala im je toliku prednost u dijalozima da je Ludić morao bar za dve skale da umanja prodornost svoje argumentacije i retoričke veštine, kako ih ne bi doveo u situaciju da ga pendreče na Denijeve oči, da ga mlate kô vola u kupusu, da ga vošte, da mu vraćaju bubrege u ležišta, da zamene malo uloge, da malo oni ispituju, jer dosta je on, Ludić, ispitivao druge, da njega malo policija propita neke stvari, to kako im u kući, njemu i Dini, raste ovaj probisvet, ovaj mangup i nesreća.

„Gospodine Ludiću, uz dužno poštovanje, ali bicikl je pronađen ispred vašeg stana, i na naše oči je vaš sin rekao kako je 'pozajmio' prevozno sredstvo, i kako su mu namere bile da ga vrati“, distanca koju je u govoru policija pravila persiranjem, korišćenjem reči i sintagmi za koje su smatrali da ih čine ljubaznim, ta distanca je uvek bila nešto kraća od dužine pendreka, tako da se otac i sin, iako visokopoštovani, ipak nisu mogli nadati da su izvan domašaja tog oružja koje je napravljeno da svojim izgledom sugeriše da je uvek u službi istine i pravde, a protiv neistine i nepravde, naprave koja je bila vrsno rešenje za pitanje odnosa estetike i politike, a kojom su se rešavale ovojnice, pokosnice, ligamenti i tetive, a neretko i bubrežne lože, jer, razume se, batiniće nek se množe, koliko modrica toliko istinica, koliko pendrečenja, toliko u državi poštenja.

„Dobro, Deni, jesi li ukrao to biciklo ili nisi, reci, ajde, neću reći majci, reci čika policajcima?“, pitao je Ludić, svog pastorka, svoju muku, pitao ga je Ludić svojim ljubopitljivim glasom, psihijatrijskim, očuhovskim, streljačkim, strogim, glasom u kojem se čulo

to kako će gnječiti malu gnjidu kući kad dođu, kako će ga rastvarati, kako će mu ubrizgavati, i on i Dina, nešto malo nesreće za život, kad je već takav propalit, lopina i skot, i treba ga, tako malog, vaspitati na vreme.

„Nisam ukrao biciklo, vozio sam ga samo“, izvukao je jednu od rečenica koje su mu bile na raspolaganju, izvukao i probušio razgovor po sredini, osovinom oko koje se zavrteo točak nesporazuma.

„Dete, mi znamo da si samo vozio bicikl, ali ako ti niko od vlasnika nije dao makar usmenu dozvolu za to, mi to smatramo krađom, i tačka“, biftali su, kao da su hteli da zaustave točak nesporazuma naglo i da u razgovoru naprave „policajku“ na vreme.

Nikome nije jasno ni kako ni zašto, ali Deni je voleo da komunicira sa onim što je bilo iza izrečenog, sa onim što je ostajalo neizgovoreno, a oko čega su se organizovale reči koje su onda čekale svoj red da kroz usta navale napolje, u svet značenja i smisla, u svet sporazuma koji se neće vrteti, već će mirno stajati, tobože u ime nekakve istine.

„Uzeo sam bajs, proveo se, napravio par policajki i došao kući“, bacio je Deni kost, psima koji su čekali kost kako bi je oglodali.

Iako je Deni zaista načinio par policajki pre nego što je došao kući, naglo zakočio, na kontru, onda zaneo zadnji točak dok je guma po betonu škripala kao kad u američkom filmu američki policajci jure nekog američkog lopova, u krivini, i iako je Deni, zapravo, bio policajac dok je vozio i kočio i pravio policajke, te nije moguće da je ukrao bajs, za šta ga optužuju, već ga samo uzeo privremeno kako bi ulovio neke

druge, prave kradljivce koji su svima osim njemu bili nevidljivi, pravi ološ koji uvek umiče brzo kao istina i pravda što umiču u ime sebe samih, u ime svog čefa, i iako je Deni zaista načinio par policajki, i njega i Ludića, policija i pravda su uzeli pod svoje, izdevetali ih tako da su propišali maminu sisu, tako da im nikad više ne padne na pamet da se zezaju sa rečju policija, a kamoli samu policiju da zezaju sa rečju policija, ili da policijsku majku, ne daj bože, nazovu policajka.

4.

Romano, Denijev otac, čovek je od sedamdeset i tri kilograma, suve građe, sasvim solidne nokatne ploče, zguren koliko mora da bude zguren neko ko zamalo da bude pilot, zguren, dakle, u ime uspeha koji su mogli da ga snađu, u ime svih tih katapultova koje je mogao da ima, a nije imao, ali se, kažem, u ime njih zgurio, sasušio, podesio svoje telo nekoj sudbini koja je trebalo da ga snađe, i na taj način preboleo to što ga je ona promašila, što je čest slučaj – čovek uglavnom nastoji da sebi obezbedi samo simptome. Tako je i Romano bio pilot zbog svog tela za koje bi moglo da se kaže da je telo nekog dotrajalog pilota, i to mu je, zaista, bilo dovoljno, bio je pilot po opredeljenju, a čistač bazena po vokaciji, i niko na ovom svetu ne bi mogao da uperi prst u njegovo telo i da kaže da su sličnosti između njegovog tela i nekog pilotskog tela neznatne, i to mu je, kažem, bilo dovoljno.

Na Denijev rođendan, Romano je imao zakazan pad s konja, ali to nije bio pad s konja na magarca kako

su ga optuživali, ne, to je bio jednostavan pad s konja kojim je Romano trebalo te subote da obezbedi višak para za Denijev poklon, da se baci sa konja u trku, da se elegantno prepusti gravitaciji, da ljusne na zemlju, i taj pad bi amortizovalo par krvavih novčanica, od kojih bi posle svom sinu pazario neki poklon, nešto umesto smrti i sramote koje bi ga obuzele kad bi tom istom sinu pred oči izašao kao neprijatelj, lišen poklona i napunjen bedom.

Kaskader subotom, bože, sačuvaj posla, kaskader subotom, Romano, otišao je da padne na ključnjaču za koji dinar, otišao je da se ciganiše, da iznajmi svoje telo da ga drugi bace u blato, dok se snima neki film, Romano je otišao da padne sa konja u mulj svoje sudbine, da ga kamera viješto uhvati, iz prve, nadao se da će dobar ugao potrefiti brzo, i tako je, prosuo čašu rakijice u svoju dušu koja mu je već napinjala kožu i htela napolje kao ptica koja hoće iz kaveza zbog prirode koja je zove na svoj rođendan, zbog svetlosti i vetra koji joj izgledaju iskreniji nego što jesu, tako se i Romanova duša osećala u Romanovom telu, ali on je hteo da Deniju, svom sinu, rođendan bude stvar prirode, a ne stvar kaveza ili stvar oslobođene ptice, na primer, jer tako je Romano video rođendane, život i krvne veze.

Denijev rođendan je došao iznenada i drugačije, neočekivano, iako je svima bilo jasno da stiže, i to uskoro, Denijev rođendan je, ipak, pao u kuću kao granata, hladan kao sablja, precizan kao ožiljak, pao je u kuću kao što će, nešto kasnije tog dana, tata pasti s konja, i slučaju tih padova, ništa pod milim bogom nije moglo